

Kort verslag van de oprichtingsvergadering van de "Vakgroep heemtuinbeheer", 21 + 22 april 1995 op het Kaageiland bij Leiden

De bijeenkomst vond plaats op een vrij onbekende plek in een overbekende streek van Nederland, om precies te zijn in het Watersporthotel "Orion" op een eiland in de Kagerplassen bij Leiden. 15 beheerders uit heel Nederland vonden ondanks de agenda- en werkdrukke in deze tijd van het jaar de weg naar Kaageiland, 18 beheerders schreven ons, dat ze op zich graag hadden deelgenomen, maar juist dit weekeind niet aanwezig konden zijn.

Na een korte voorstellingsronde, twee vergaderrondes, een gezamenlijke maaltijd, een interessante dialezing over libellen van Marcel Wasscher uit Utrecht, een informele latere avond aan de bar en een ontbijt op de volgende ochtend, kwamen we tijdens de derde vergaderronde op de zaterdagochtend fris en goed voorbereid tot de volgende concrete afspraken:

*** De organisatie en haar naam:**

Er werd gekozen voor een *open werkgroep*, waarin nieuwe leden welkom zijn. De vakgroep fungeert (voorlopig) als werkgroep van Stichting Oase. Het secretariaat van Stichting Oase is dan ook het secretariaatsadres voor de nieuwe vakgroep en stimuleert en begeleidt de door de vakgroepleden gewenste activiteiten. Het secretariaat van Stichting Oase treedt ook als woordvoerder naar buiten op. Dit alles uiteraard in nauwe samenwerking met de vakgroepleden. Het overgrote merendeel van de groep kon zich het best vinden in de naam: **VAKGROEP HEEMTUINBEHEER**.

*** Lidmaatschap:**

De vakgroep staat in principe open voor een ieder, die praktisch en met beslissingsbevoegdheden het beheerswerk uitvoert (of uitvoerde) in een openbare heemtuin in Nederland en Vlaanderen (heemtuin in de ruimste zin van het woord, zie ook bladzijde 10 en 11, Oase Heemtuingids). Ieder lid ontvangt t.z.t. een lidmaatschapsbewijs, waarin de tuin / het park / de verantwoordelijke plantsoendienst en/of zijn beheerder zullen zijn vermeld. Het lidmaatschapsbewijs is in principe over te dragen op een eventuele opvolger. Ieder lid ondertekent de nog vast te stellen doelstellingen. Een lidmaatschapsbijdrage werd niet vastgesteld.

*** Doelstellingen van de Vakgroep Heemtuinbeheer:**

* De vakgroep draagt er zorg voor, dat de **vakbekwaamheid** van de leden en van toekomstige leden door onderlinge uitwisseling van kennis en ervaring én door middel van na- en bijscholing door bijvoorbeeld deskundigen van buitenaf verhoogd kan worden.

* De vakgroep biedt de mogelijkheid elkaar **onderling te steunen bij calamiteiten**, maar ook bij andere, bijvoorbeeld meer technisch-organisatorische problemen.

* De vakgroep wil graag de **onderlinge samenwerking** bevorderen.

* Vanuit de vakgroep heemtuinbeheer zal het **vak heemtuinbeheerder** serieuzer onder de aandacht gebracht worden **als wezenlijke specialisatie** binnen het gemeentelijk ecologisch groenbeheer (trefwoorden: kristallisatiepunt, "juweeltjes", educatieve en voorlichtende meerwaarde van openbare heemtuinen e.d.).

* Ervaren vakgroepleden zullen vakinhoudelijk - bijscholing docenten, stagebegeleiding scholieren / studenten - een **belangrijke bijdrage** leveren aan een betere invulling van het vak 'ecologisch groenbeheer' in het kader van **hoveniersopleidingen**.

* Vakgroepleden dragen hun ervaring en kennis door middel van **publicaties** in vakbladen, interviews etc. naar buiten uit.

Tot 1 juni a.s. mogen deze doelstellingen graag verbeterd cq. aangevuld worden met nieuwe voorstellen en ideeën.

Bij de eerstvolgende bijeenkomst van de Vakgroep Heemtuinbeheer, **25 augustus a.s. in Arnhem**, zal het geheel dan, verwerkt als **concept-doelstellingen**, door de dan aanwezige vakgroepleden worden besproken en goedgekeurd.

*** Activiteiten:**

De organisatie van **één studiedag incl. excursie(s) en één studieweekend** per kalenderjaar werd in principe afgesproken.

De eerstvolgende themadag zal **25 augustus, begin ca. 10.00 uur, in Arnhem** plaatsvinden.

Gastheer zal Ruud Bokhove van Heemtuin Presikhaaf zijn en het thema blijft voorlopig: waterbeheer/waterkwaliteit/waterverbetering. Naast het eventuele bezoek aan een typische Veluwe spreng in de 'echte' natuur zal vooral uiteraard de heemtuin bezocht worden en zal er zoveel mogelijk nagestreefd worden, dat de studiedag als "leerrijk en interessant" de geschiedenis in gaat. "We zullen onze geesten scherpen", zei Ruud.

17+18.5.96 zal dan in Eindhoven het eerste echte studiewerkend voor de Vakgroep Heemtuinbeheer worden georganiseerd. Gastheer: Wim Niemantsverdriet. Alle verzamelde kennis en vragen over waterbeheer, -kwaliteit en -verbetering zullen nog eens uitgebreid behandeld worden, onderlinge deskundigheid en externe deskundigheid zullen hier gebundeld worden. Dit alles vindt plaats om en nabij het Heempark Frater S. Deltour en het Milieu Educatie Centrum in Eindhoven en wie weet, kunnen we in het Prehistorische Dorp vlakbij op een zeer bijzondere locatie verblijven.

Thema's, die voor de verdere toekomst werden geopperd: gefaseerd maaibeheer, aanleg van muren (muurbegroeiing), beheer van jonge heemtuinen, vestigingshulp voor dieren (praktisch / workshop-achtig), padenbeheer, heemtuinbeheer en publiciteit / het imago van heemtuinen, heemtuinen en de ecologische hoofdstructuur.

Na het vergadergedeelte genoten we 's middags van twee uitgebreide rondleidingen door de heemtuin in Leiderdorp en het heempark in Leiden. Een bezoek aan het sfeervolle Milieu Educatie Centrum in het park "De Houtkamp" in Leiderdorp en de tentoonstelling over stinzenplanten in het beheerdershuis in Leiden verrijkten de afsluitende middag van deze, naar onze mening zeer geslaagde, oprichtingsvergadering.

Waarom een Vakgroep Heemtuinbeheerders?

- * Vanuit de vakgroep zou de **vakbekwaamheid** door onderlinge uitwisseling van kennis en ervaring én door middel van na- en bijscholing door b.v. deskundigen van buitenaf kunnen worden verhoogd.
- * De vakgroep biedt de mogelijkheid elkaar **onderling te steunen bij calamiteiten**, maar ook bij andere, b.v. technisch-organisatorische problemen.
- * De vakgroep kan de **onderlinge samenwerking** beter bevorderen (korte lijnen, "men kent elkaar").
- * Vanuit een vakgroep kan het vak '**heemtuinbeheerder**' serieuzer onder de aandacht gebracht worden **als wezenlijke specialisatie** binnen het gemeentelijk ecologisch groenbeheer (trefwoorden: kristallisatiepunten, "juweeltjes", educatieve en voorlichtende meerwaarde van openbare heemtuinen e.d.).
- * Ervaren vakgroepleden kunnen vakinhoudelijk (bijscholing docenten, stagebegeleiding scholieren / studenten een **belangrijke bijdrage** leveren aan een betere invulling van het vak 'ecologisch groenbeheer' in **hoveniersopleidingen** (zie voorbeeld Terra-College, Frederiksoord).

"Vakgroep Heemtuinbeheer" op 22 april 1995 opgericht op het Kaageiland bij Leiden

Aan de oprichtingsbijeenkomst die op **21 + 22 april j.l.** plaatsvond namen 15 heemtuinbeheerders afkomstig uit heel Nederland deel. Veel andere beheerders (ook uit Vlaanderen) hadden ons naar aanleiding van de oproep in de vorige Oase te kennen gegeven dat ze er graag bij hadden willen zijn, maar **nét** dat weekend andere verplichtingen hadden.

Na een korte voorstellingsronde, twee vergaderendes met als informatief toetje een interessante dialezing over libellen door Marcel Wasscher, afgewisseld door de zo noodzakelijke ruimte en tijd voor gezelligheid en informele gesprekken, kwamen we tijdens de derde vergaderende op zaterdagochtend fris en goed voorbereid tot de volgende concrete afspraken:

* De organisatie en haar naam:

Er werd gekozen voor een *open werkgroep*, waarin nieuwe leden welkom zijn. De vakgroep fungeert (voorlopig?) als werkgroep van Stichting Oase. Het secretariaat van Stichting Oase is dan ook het secretariaatsadres voor de nieuwe vakgroep en stimuleert en begeleidt de door de vakgroepleden gewenste activiteiten. Het secretariaat van Stichting Oase treedt ook als woordvoerder naar buiten op. Dit alles uiteraard in nauwe samenwerking met de vakgroepleden.

De meeste aanwezigen konden zich het best vinden in de naam: **VAKGROEP HEEMTUINBEHEER**.

* Lidmaatschap:

De vakgroep staat in principe open voor een ieder, die praktisch en met beslissingsbevoegdheden het beheerswerk uitvoert (of uitvoerde) in een openbare heemtuin in Nederland en Vlaanderen (heemtuin in de ruimste zin van het woord, zie ook bladzijde 10 en 11, Oase Heemtuiningsids).

Ieder lid ontvangt t.z.t. een lidmaatschapsbewijs, waarin de tuin/het park/de verantwoordelijke plantsoendienst en/of zijn beheerder zullen zijn vermeld. Het lidmaatschapsbewijs is in principe over te dragen op een eventuele opvolger. Ieder lid ondertekent de nog vast te stellen doelstellingen. Een

lidmaatschapsbijdrage werd (nog) niet vastgesteld.

* Doelstellingen (concept-)

* De vakgroep draagt er zorg voor, dat de **vakbekwaamheid** van de leden en van toekomstige leden door onderlinge uitwisseling van kennis en ervaring én door middel van na- en bijscholing door bijvoorbeeld deskundigen van buitenaf verhoogd kan worden.

* De vakgroep biedt de mogelijkheid elkaar **onderling te steunen bij calamiteiten**, maar ook bij andere, bijvoorbeeld meer technisch-organisatorische problemen.

* De vakgroep wil graag de **onderlinge samenwerking** bevorderen.

* Vanuit de vakgroep heemtuinbeheer zal het **vak heemtuinbeheerder** serieuzer onder de aandacht gebracht worden **als wezenlijke specialisatie** binnen het gemeentelijk ecologisch groenbeheer (trefwoorden: kristallisatiepunt, "juweeltjes", educatieve en voorlichtende meerwaarde van openbare heemtuinen e.d.).

* Ervaren vakgroepleden zullen vakinhoudelijk - bijscholing docenten, stagebegeleiding scholieren/studenten - een **belangrijke bijdrage** leveren aan een betere invulling van het vak 'ecologisch groenbeheer' in het kader van **hoveniersopleidingen**.

* Vakgroepleden dragen hun ervaring en kennis door middel van **publicaties** in vakbladen, interviews etc. naar buiten uit.

Bij de eerstvolgende bijeenkomst van de Vakgroep Heemtuinbeheer, **25 augustus a.s.** zullen de eventuele aanvullingen op de **concept-doelstellingen**, worden besproken en de doelstellingen worden vastgesteld.

* Activiteiten:

De organisatie van **één studiedag incl. excursie(s) en één studieweekend** per jaar werd in principe afgesproken.

De eerstvolgende themadag zal **25 augustus, begin ca. 10.00 uur, in Arnhem** plaatsvinden. Gastheer zal Ruud Bokhove van Heemtuin Presikhaaf zijn en het thema blijft voorlopig: waterbeheer/waterkwaliteit/waterverbetering.

Naast het bezoek aan een typische Veluwe beek en bron, die voor heemtuin Presikhaaf als referentiebeeld heeft gediend, zal vooral uiteraard de heemtuin bezocht worden en zal er zoveel mogelijk naar gestreefd worden, dat de studiedag als "leerrijk en interessant" de geschiedenis in gaat. "We zullen onze geesten scherpen", zei Ruud.

17 en 18 mei 1996 zal dan in Eindhoven het eerste echte **studieweekend** voor de Vakgroep Heemtuinbeheer worden georganiseerd. Gastheer: Wim Niemantsverdriet. Alle verzamelde kennis en vragen over waterbeheer, -kwaliteit en -verbetering zullen nog eens uitgebreid behandeld worden, onderlinge deskundigheid en externe deskundigheid zullen hier gebundeld worden. Dit alles vindt plaats om en nabij het Heempark Frater S. Deltour en het Milieu Educatie Centrum in Eindhoven. Waarschijnlijk zullen we in het Prehistorische Dorp vlakbij het heempark overnachten.

Thema's, die voor de verdere toekomst werden geopperd: gefaseerd maaibeheer, aanleg van muren (muurbegroeiing), beheer van jonge heemtuinen, vestigingshulp voor dieren (praktisch/workshop-achtig), padenbeheer, heemtuinbeheer en publiciteit/het imago van heemtuinen, heemtuinen en de ecologische hoofdstructuur.

Na het vergadergedeelte genoten we 's middags van twee uitgebreide rondleidingen door de **heemtuin in Leiderdorp** en het **heempark in Leiden**. Een bezoek aan het sfeervolle Milieu Educatie Centrum in Leiderdorp en de tentoonstelling over stinzenplanten in Leiden verrijkten de afsluitende middag van deze, naar onze mening zeer geslaagde, oprichtingsvergadering. □

Wil je lid worden van de Vakgroep Heemtuinbeheer en/of heb je aanvullende ideeën voor de concept-doelstellingen neem dan contact op met het secretariaat van Oase: Kloosterstraat 3, 6641 KW Beuningen, 08897-71974.